

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3191/05
20.04.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužilje AA, čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik BA advokat, radi poništaja poklona, odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž.br.1285/05 od 14.9.2005. godine, u sednici održanoj na dan 20.4.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Novom Sadu Gž.br.1285/05 od 14.9.2005. godine i Opštinskog suda u Novom Sadu P.br.6215/04 od 20.12.2004. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P.br.6215/04 od 20.12.2004. godine, odbijen je kao neosnovan prigovor zastarelosti potraživanja i tužbeni zahtev tužilje usvojen u celosti tako što je poništen darovni ugovor zaključen 20.6.1975. godine između tuženog kao daroprimca i tužilje kao darodavca overen kod Opštinskog suda u Novom Sadu 23.12.1975. godine Ov.br.9059/75 što je tuženi dužan priznati i trpeti da se tužilja na osnovu presude odmah nakon njene pravosnažnosti bez ičijeg daljeg pitanja ili odobrenja u listu nepokretnosti br.aa KO VV upiše kao suvlasnik u 18/180 idealnih delova porodične stambene zgrade GG na kat.parc. vv koji se idealni delovi vode na tuženog i obavezan tuženi da tužilji naknadi troškove parničnog postupka.

Okružni sud u Novom Sadu je žalbu tuženog usvojio i prvostepenu presudu preinačio tako što je tužbeni zahtev tužilje odbio kao neosnovan i obavezao tužilju da tuženom naknadi troškove parničnog postupka.

Protiv pravosnažne presude donete u drugom stepenu blagovremeno je izjavila reviziju tužilja pobijajući je zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane presude na osnovu čl. 386. ZPP ("Službeni list SFRJ", br.4/77..."Službeni list SRJ", br.15/98 i 3/02) koji se na konkretan slučaj primenjuje na osnovu ovlašćenja iz čl. 491. st. 4. ZPP ("Službeni glasnik RS", br.125/2004) Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, parnične stranke su razvedeni bračni drugovi, njihov brak razveden je pravosnažnom presudom od 24.12.1975. godine. U braku imaju sina koji je rođen __1957. godine. Stranke su sve do 20.6.1975. godine bili suvlasnici u jednakim delovima na nepokretnosti koja predstavlja poslovni prostor (advokatsku kancelariju) u porodičnoj stambenoj zgradi GG. Do razvoda braka i sin stranaka je živio sa njima u zajedničkom domaćinstvu. U toj advokatskoj porodici (i tužilja i tuženi su bili advokati) sin stranaka je usmeravan da jednog dana bude advokat. On je 1986. godine završio Pravni fakultet u Novom Sadu, a 1988. godine položio pravosudni ispit i upisao se u imenik advokata. Pošto je brak stranaka bio u krizi a uz prethodni dogovor sa tuženim da će poklon učiniti tuženom s tim da sin stranaka nastavi da radi kod oca u advokatskoj kancelariji, tužilja je dana 23.1.1975. godine (dan uoči ročišta za razvod braka) zaključila sporni ugovor o poklonu kojim je svoju ½ polovinu poslovnog prostora koji predstavlja advokatsku kancelariju poklonila tuženom. Međutim, tužiljin motiv zbog koga je učinila poklon vremenom je otpao, odnosno nije se ostvario jer je sin stranaka danas nezaposlen i izdržava ga tužilja.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtev smatrajući da su ispunjeni uslovi iz čl. 52., 104. i 110. Zakona o obligacionim odnosima i ugovor o poklonu poništio.

Odlučujući o žalbi tuženog, drugostepeni sud je polazeći od toga da je prvostepeni sud poništio ugovor o poklonu, a ne utvrdio njegovu ništavost, zaključio da se radi o rušljivom pravnom poslu (mane volje) pa kako su protekli rokovi u kojima se može tražiti poništaj relativno ništavog ugovora, preinačio prvostepenu presudu i tužbeni zahtev tužilje odbio nalazeći da su protekli rokovi od jedne odnosno 3 godine od zaključenja ugovora do podnošenja tužbe.

Po oceni Vrhovnog suda, prvostepeni sud je pozivajući se na odredbe čl. 52., 104. i 110. Zakona o obligacionim odnosima umesto da presudom konstatuje da je ugovor apsolutno ništav (ugovor koji ni pod kojim uslovima ne proizvodi pravno dejstvo jer je protivan imperativnim propisima ili osnovnim moralnim normama - čl. 103. ZOO) poništio ugovor kao da se radio o relativno ništavom ugovoru (nevažecem ugovoru koji ima neke nedostatke i koji se može poništiti samo na zahtev zainteresovanog lica) učinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. tač. 14. ZPP na koju je žalbom ukazano. Umesto da ovu učinjenu bitnu povredu odredaba parničnog postupka od strane prvostepenog suda, drugostepeni sud sankcioniše ukidanjem presude, drugostepeni sud je i sam učinio navedenu bitnu povredu odredaba parničnog postupka kada je preinačio prvostepenu presudu i tužbeni zahtev odbio smatrajući da se radi o relativno ništavom pravnom poslu. zbog toga što da je prvostepeni

tužbom žalov, čime smatrajući da se radi o relevantno ispravnom pravnom poslu, zbog toga što ga je prvostepeni sud poništio i da su protekli rokovi u kojima se može tražiti ništavost ovog pravnog posla. Zbog toga su obe nižestepene presude morale biti ukinute.

Tužilja je podnela tužbu sa zahtevom da se poništi ugovor o poklonu koji je zaključila sa tuženim dana 20.6.1975. godine smatrajući da je motiv zbog koga je ona ugovor zaključila otpao odnosno nije se ostvario.

Motiv ili pobuda je unutrašnji razlog za preduzimanje neke radnje. On u građanskom pravu predstavlja pobudu koja pokreće stranku da zaključi neki pravni posao i pojavljuje se kao psihološki faktor odnosno subjektivna ocena koja odlučuje o preduzimanju određene radnje. Kod dobroćinih pravnih poslova koji je konkretan ugovor, motiv je pravno relevantan i ulazi u pojam kauze. Na ugovor bez naknade pobuda odnosno motiv utiče ako se na nju poziva stranka koja za svoje davanje ne prima nikakvo suprotno davanje, kad prema tome ne bilo pravedno da se greška u pobudi ne uzme u obzir.

Iako je tužilja tražila poništaj ugovor, tužilja je u suštini tražila da se utvrdi da je ugovor ništav po čl. 52. Zakona o obligacionim odnosima pošto motiv koji ulazi u osnov ugovora ne postoji.

Međutim, po oceni Vrhovnog suda, zaključak prvostepenog suda da se motiv zbog koga je tužilja zaključila ugovor o poklonu nije ostvario (sin stranaka nije ostao da radi u advokatskoj kancelariji kod tuženog) za sada ne može prihvatiti kao pravilan jer činjenice na kojima je taj zaključak zasnovan nisu potpuno i pravilno utvrđene.

U toku postupku tuženi je isticao da tužiljin motiv za zaključenje ugovor o poklonu nije bio da sin stranaka po završetku Pravnog fakulteta nastavi rad u advokatskoj kancelariji tuženog, već da je motiv ugovora o poklonu bila podela zajednički stečene imovine u toku trajanja braka, o čemu je u odgovoru na tužbu detaljno opisao kako je izvršena podela imovine parničnih stranaka. O ovome se ni jedan od sudova nije izjasnio.

Zbog toga su obe nižestepene presude ukinute.

U ponovnom postupku, prvostepeni sud će otkloniti učinjenu bitnu povredu odredaba parničnog postupka, oceniće motiv kod zaključenog ugovora o poklonu i s tim u vezi datum zaključenja ugovora (dan pre ročišta za razvod braka), postojanje sporazuma o podeli bračne tekovine, pa stim u vezi oceniti navod tuženog zbog čega tužilja svoju 1/2 prava svojine na predmetnom poslovnom prostoru nije prenela na zajedničkog sina stranaka već na tuženog, te pošto potpuno i pravilno utvrdi sve odlučne činjenice za ocenu osnovanosti tužbenog zahteva, doneće pravilnom primenom materijalnog prava novu odluku o tužbenom zahtevu.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u izreci primenom čl. 394. i 395. st. 2. ZPP.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd